

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Αθήνα, 14 Ιανουαρίου 1997

EMBARGO 22.30

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης μιλώντας σήμερα στην τηλεοπτική εκπομπή του δημοσιογράφου Παύλου Τσίμα *"Το πρόσωπο της χρονιάς"*, στο MEGA, είπε τα εξής :

ΤΣΙΜΑΣ : Κύριε Πρόεδρε, όλοι λένε ότι είστε ο άνθρωπος του 1996, ότι η χρονιά σας ανήκει. Και αναρωτιέμαι ποιός είναι ο δικός σας, ο προσωπικός απολογισμός γι' αυτό το χρόνο.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ : Το 1996 ήταν μια πορεία, όπου πραγματοποίησα στόχους που είχαμε θέσει μαζί με πολλούς φίλους από παλιά. Στόχους, οι οποίοι έχουν σκοπό να δημιουργήσουμε μια νέα δυναμική, τόσο στον πολιτικό μας χώρο, αλλά κυρίως στην ελληνική κοινωνία.

Το 1996 από τη μια πλευρά ήταν μια επιβράβευση μιας προσπάθειας η οποία είχε ξεκινήσει από πολύ παλιά, από την άλλη πλευρά όμως είναι ένα έτος αρχής. Και όπως κάθε έτος αρχής είναι συνδεδεμένο με χαρά, με ένταση, με αγωνία για το τί θα συμβεί, αλλά είναι και συνδεδεμένο με θέληση για δράση.

ΤΣΙΜΑΣ : Η πιο έντονη στιγμή αυτού του χρόνου ; Δώσατε μέσα σ' αυτό το χρόνο τρεις μεγάλες μάχες. Σε μερικές μέρες συμπληρώνεται ένας ακέραιος χρόνος από τότε που αναλάβατε την ευθύνη της Πρωθυπουργίας. Η πιο έντονη στιγμή αυτής της πορείας, ποιά ήταν ;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ : Η πιο έντονη στιγμή πιστεύω ότι ήταν η εκλογική περίοδος. Γιατί στη διάρκεια της εκλογικής περιόδου έπρεπε να αναμετρηθεί κανείς όχι μόνο με τα κόμματα της Αντιπολίτευσης, αλλά και με πραγματικά προβλήματα της ελληνικής κοινωνίας, με τα προβλήματα του ελληνικού λαού, να προτείνει λύσεις μέσα στο πλαίσιο του εφικτού και να αγωνισθεί. Έπρεπε να πετύχει τους στόχους αυτούς χωρίς υπερβολές, παρουσιάζοντας την αλήθεια, την πραγματικότητα. Και αυτό είναι δύσκολο, κύριε Τσίμα, επειδή ακριβώς σ' αυτή την περίοδο ο καθένας θέλει να ακούσει κάτι το ευχάριστο, να δει το μέλλον πιο ρόδινο, να δει μία προοπτική η οποία τον ικανοποιεί. Ενώ η πραγματικότητα είναι ότι πολλά πράγματα είναι δύσκολα και το σωστό είναι να επισημαίνεις τί δυσκολίες, θα συναντήσουν οι πολίτες τα χρόνια που έρχονται.

ΤΣΙΜΑΣ : Νόμιζα ότι θα μου απαντούσατε ότι οι πλέον έντονες στιγμές του 1996 ήταν οι στιγμές έντασης στο Συνέδριο του ΠΑΣΟΚ, τον Ιούνιο.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ : Νομίζω ότι εκεί ήμουν ψύχραιμος, γιατί ήξερα ακριβώς τι ήθελα και ήξερα ακριβώς πώς θα χειριστώ την κατάσταση. Δεν είχα κανένα πρόβλημα με τους φίλους και συντρόφους, οι οποίοι είχαν άλλη άποψη στο Συνέδριο, γιατί ήμουν βέβαιος για τη γραμμή μου. Ήμουν βέβαιος βέβαια και για τη γραμμή μου στην εκλογική αναμέτρηση, αλλά ήταν πολύ πιο δύσκολο να περάσει αυτή η γραμμή, ήταν πολύ πιο δύσκολο να προσδιορίσεις τους τρόπους τους οποίους πρέπει να ακολουθήσεις για να πείσεις αυτόν τον κόσμο να πορευτεί μαζί σου.

ΤΣΙΜΑΣ : Αν το 1996 ήταν για σας η χρονιά που εκπληρώθηκαν στόχοι και αγώνες πολλών ετών όπως είπατε, το 1997 ποιό είναι το στοίχημά σας ;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ : Το 1996 για να προσθέσω και αυτό, ήταν το τέλος αυτού που λέγεται "ο κύκλος της μεταπολίτευσης".

ΤΣΙΜΑΣ : Συμφωνείτε με αυτή τη διατύπωση ;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ : Βεβαίως. Συμφωνώ απολύτως. Η οργάνωση των κομμάτων, οι ηγεσίες των πολιτικών κομμάτων, ο προγραμματικός τους λόγος, καθορίζονταν για πολλά χρόνια από τα γεγονότα της χούντας, από την μεταπολίτευση του 1974 και από την αποκατάσταση της Δημοκρατίας.

Τα προβλήματα αυτά είχαν ξεπεραστεί. Το 1996 φάνηκε πια ότι πρέπει να αντιμετωπίσουμε καινούρια θέματα. Καινούρια θέματα όπως την Ευρωπαϊκή Ενοποίηση, το γεγονός ότι η Ελλάδα βρίσκεται στον Βαλκανικό χώρο και ότι ο χώρος αυτός είναι ανοικτός, καθώς επίσης το γεγονός ότι έχει διεθνοποιηθεί η οικονομία και ότι πρέπει να αλλάξουμε την οικονομία και την κοινωνία μας, για να μπορέσουμε να ανταγωνισθούμε με επιτυχία.

Το 1997 που έρχεται, πρέπει να συνεχίσουμε το νέο κύκλο που έχει αρχίσει, τον κύκλο της νέας εποχής. Πρέπει να πάρουμε όλα εκείνα τα μέτρα, να ακολουθήσουμε τις πολιτικές, τις δράσεις, να αγωνισθούμε, να μπορέσουμε να αντιμετωπίσουμε αυτές τις προκλήσεις, να εκμεταλλευθούμε αυτές τις ευκαιρίες, οι οποίες ήρθαν. Λοιπόν, αυτός είναι ο στόχος, αυτή είναι η μεγάλη πρόκληση και γι' αυτή πρέπει να δουλέψουμε.

ΤΣΙΜΑΣ : Έτσι όπως το ακούω, μου φαίνεται ότι το '97 θα είναι μια πιο άχαρη χρονιά από το 1996, μια χρονιά με λιγότερες συγκινήσεις.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ : Το '96 επειδή είχε την εκλογή του Πρωθυπουργού, το Συνέδριο και τις εκλογές. Ήταν μία χρονιά με έντονα γεγονότα, με έντονες κορυφώσεις, με μεγάλες κλιμακώσεις, οι οποίες έκαναν την πορεία πολύ κατανοητή. Αλλά το '97 είναι η χρονιά που θα πρέπει να φανεί, εάν αυτά τα οποία έγιναν στο 1996, θα αποδώσουν. Το '97 θα πρέπει να δείξουμε ότι όλη αυτή η μεταστροφή έχει αποτελέσματα, ότι οδηγεί κάπου αλλού. Αυτό είναι το χρέος μας. Και πιστεύω ότι θα τα καταφέρουμε

ΤΣΙΜΑΣ : Ολα αυτά τα χρόνια μέχρι και τις αλληπάλληλες εκλογικές επιτυχίες σας, είχατε συνδέσει το όνομά σας με ένα ρεύμα σκέψης, με κάποιες ιδέες. Είχατε γράψει γι' αυτές, είχατε μιλήσει γι' αυτές, είχατε συγκρουσθεί και μέσα στο κόμμα σας γι' αυτές τις ιδέες. Διατυπώσατε στη διάρκεια αυτού του χρόνου και κάποιες ιδέες, οι οποίες πέρασαν ως "σλόγκαν", ως συνθήματα : "εκσυγχρονισμός", "κεντροαριστερά". Μέχρι τώρα, ίσως και γιατί στην προτεραιότητα ήταν οι συγκεκριμένες πολιτικές μάχες, δεν είδαμε η άνοδός σας στην εξουσία να φέρει και αυτές τις ιδέες μαζί.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ : Οι ιδέες παραμένουν μαζί μας και έχουμε αρχίσει να προχωρούμε διάφορα μέτρα, πολιτικές, τις οποίες σκοπό έχουμε να τις εφαρμόσουμε. Εγώ, θέλω να τονίσω το εξής : Ολα αυτά τα οποία πρέπει να γίνουν, δεν θα γίνουν απλά και μόνο με μία δήλωση της Κυβέρνησης, με μία απόφαση ή με ένα νομοθέτημα. Ολα αυτά χρειάζονται κινητοποίηση της κοινωνίας. Αν είμαστε απέναντι σε ένα βουνό, δεν αρκεί να πούμε να εξαφανισθεί το βουνό και να εξαφανισθεί. Χρειάζεται δουλειά, χρειάζονται άνθρωποι, χρειάζονται πολλοί να σκάψουν για το βουνό.

Έτσι και ο εκσυγχρονισμός, που είναι μια νέα αντίληψη για την κοινωνία η οποία θα διέπεται από αλληλεγγύη και κοινωνική ευαισθησία, δεν περνά με μία δήλωση. Περνά μέσα από νόμους, περνά μέσα από πολιτικές, αλλά κυρίως περνά, εάν δημιουργήσουμε στην κοινωνία την πεποίθηση, ότι πρέπει να συνεργασθεί μαζί μας για το διαφορετικό, με νέες νοοτροπίες και προς νέες κατευθύνσεις και να τις εφαρμόσει και αυτή. Εμείς δείχνουμε ένα δρόμο. Θα πρέπει όμως να ακολουθήσουν και οι άλλοι. Διότι η κοινωνική αλλαγή είναι μια συνολική προσπάθεια μιας κοινωνίας, δεν είναι προσπάθεια μονάχα μερικών ατόμων, όπου οι άλλοι παρακολουθούν ως θεατές και λένε "τα κατάφεραν" ή "δεν τα κατάφεραν".

Η αλλαγή προϋποθέτει ότι ολόκληρη η κοινωνία, ο πληθυσμός αισθάνεται ότι πρέπει να συμπαρασταθεί, να δουλέψει, να δράσει για να καταφέρει το αποτέλεσμα.

ΤΣΙΜΑΣ : Συνεπώς, το στοίχημα του '97 είναι όλοι εκείνοι οι οποίοι λένε "ναι, ο Σημίτης είναι ο άνθρωπος της χρονιάς" ή εκείνοι που ψήφισαν τον Σημίτη στις εκλογές να αισθανθούν την ανάγκη να δράσουν.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ : Βεβαίως, έχετε δίκιο. Συμφωνώ απόλυτα. Και γι' αυτό, ένα από τα σημαντικά σημεία της δουλειάς που έχουμε να κάνουμε, είναι να ανασυγκροτήσουμε το ΠΑΣΟΚ. Να ανοίξουμε το ΠΑΣΟΚ στην κοινωνία. Να συμμετάσχουν στην πολιτική διαδικασία πολύ περισσότεροι άνθρωποι, να δουν την αναγκαιότητα αυτής της συμμετοχής, της προσφοράς και της πρωτοβουλίας.

ΤΣΙΜΑΣ : Με συγχωρείτε, αλλά εδώ σας κατηγορούν ότι αντί να ανοίξετε το ΠΑΣΟΚ στην κοινωνία, το κλείνετε σε ένα στενό κύκλο περιβάλλοντος.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ : Οχι. Κάθε άλλο μάλιστα. Μερικοί δεν καταλαβαίνουν ότι το άνοιγμα του ΠΑΣΟΚ στην κοινωνία σημαίνει νέους τρόπους έξω από τα καθιερωμένα, τα παλιά, τα παραδεδεγμένα και κατεστημένα στο Κόμμα. Και αυτό τους ενοχλεί.

ΤΣΙΜΑΣ : Προσπαθώ να καταλάβω τί ακριβώς εννοείτε, δηλαδή πώς απαντάτε σ' αυτές τις επικρίσεις περί "περιβάλλοντος"; Απαντάτε ότι κάποιιοι δεν καταλαβαίνουν νέες διαδικασίες ;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ : Κύριε Τσίμα, "περιβάλλον" δεν υπάρχει. Και είναι αστείο καν να λέγεται. Εγώ θέλω να σας αναφέρω ενδεικτικά ότι το μήνα Δεκέμβρη συνεδρίασε τέσσερις (4) φορές η Πολιτική Γραμματεία του Εκτελεστικού Γραφείου του ΠΑΣΟΚ. Ποτέ στο παρελθόν δεν είχε συνεδριάσει τόσο συχνά το όργανο αυτό. Ποτέ στο παρελθόν δεν είχαν γίνει τόσες συζητήσεις γύρω από τα θέματα της λειτουργίας του Κόμματος. Πιστεύω ότι πρέπει να συνηθίσουν πολλοί πως η νέα εποχή συνεπάγεται και άλλους τρόπους λειτουργίας. Οτι οι "κλειστοί κύκλοι" - στους οποίους θα ήθελαν να συμμετέχουν και επειδή πιστεύουν πως υπάρχουν και δεν συμμετέχουν, διαμαρτύρονται - δεν υπάρχουν πια. Υπάρχουν τα όργανα, υπάρχουν οι διαδικασίες οι κυβερνητικές, οι διαδικασίες οι κομματικές και εκεί συζητούνται όλα ανοικτά. Αλλά βέβαια και εγώ ως επικεφαλής πρέπει να αποφασίζω. Και αποφασίζω με βάση αυτές τις συζητήσεις. Αυτή είναι η δουλειά μου. Αυτή την εντολή έχω πάρει. Και αυτό θα κάνω.

ΤΣΙΜΑΣ : Κύριε Πρόεδρε, λένε ότι το 1997 θα είναι ο χρόνος της Κύπρου ή ο χρόνος των εθνικών θεμάτων. Μήπως είμαστε πάλι υπεραισιόδοξοι ή υπερβολικά φοβισμένοι ; Μήπως το 1997 θα είναι άλλη μια συνηθισμένη χρονιά για τα λεγόμενα "εθνικά θέματα" ;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ : Το 1997 θα είναι ένας χρόνος, όπου και το Κυπριακό και τα εθνικά θέματα θα είναι στο επίκεντρο της προσοχής μας. Αλλά δεν πιστεύω με κανένα τρόπο ότι ο κύκλος των συζητήσεων ή των εξελίξεων γύρω απ' αυτά τα θέματα πρόκειται να κλείσει. Αλλωστε, είναι φανερό ότι σε σχέση με το Κυπριακό μεγάλη σημασία έχουν και οι διαδικασίες ένταξης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι διαδικασίες ένταξης της Κύπρου δεν μπορούν να αρχίσουν νωρίτερα από το τέλος του '97, αρχές του '98. Το πιο πιθανό είναι ότι γύρω στις αρχές του '98 θα αρχίσουν.

ΤΣΙΜΑΣ : Παίρνω το θάρρος να σας κάνω μία τελευταία ερώτηση που δεν είναι σωστό να κάνει κανείς σε έναν πολιτικό και μάλιστα στον Πρωθυπουργό της χώρας, αλλά αναρωτιέμαι αλήθεια, ανθρώπινα, εάν έστω και για μια στιγμή στη διάρκεια αυτού του χρόνου που συμπληρώνετε στην Πρωθυπουργία, μετανοιώσατε που ξεκινήσατε αυτή την προσπάθεια, μετανοιώσατε που "μπλέξατε".

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ : Οχι, δεν μετάνιωσα σε καμιά στιγμή. Βεβαίως, καμμία φορά αισθάνεται κανείς κάποια κούραση, αισθάνεται ότι το πλήθος αυτό των προβλημάτων δεν του αφήνει ελευθερία. Εκείνο το οποίο βρίσκω πάντα σημαντικό είναι να έχω μία άνεση χρόνου να σκεφτώ, να

σχεδιάσω, να έχω μια ελευθερία να εκτιμήσω τις εξελίξεις, να μην είμαι ένας “καταπιεσμένος” από τα γεγονότα άνθρωπος. Εκεί, εάν υπάρχει “καταπίεση”, διαμαρτύρομαι ! Αλλά πιστεύω ότι δεν είμαι “καταπιεσμένος”. Θέλω να είμαι πάντα ελεύθερος για να μπορώ να κρίνω σωστά.

ΤΣΙΜΑΣ : Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ : Και εγώ.